

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การพัฒนาหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย ผู้รายงานได้ดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย ให้มีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 2 การเปรียบเทียบวินัยการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันก่อน-หลังจากการใช้หนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย ให้มีประสิทธิภาพ

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูลในการพัฒนาหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ตำแหน่งเป็นผู้ชำนาญการด้านการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัย จำนวน 3 ท่านดังนี้

1. อาจารย์จุฑาทิพย์ โอบอ้อม อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
2. นางภาวนา สายสวาท ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านยะพอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดอกเขต 2
3. นางรัตนกมล เกิดมี ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านยะพอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดอกเขต 2

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ หนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย

ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพของหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัยที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความสอดคล้ององค์ประกอบหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย และผลการเปรียบเทียบการมีวินัยการปฏิบัติกิจกรรมก่อน-หลังการจัดกิจกรรมการใช้หนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขั้นตอนในการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย ผู้รายงานได้วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาการพัฒนาการของ เด็กปฐมวัยด้านการมีวินัยในการปฏิบัติกิจกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหนังสือหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย โดยดำเนินการดังนี้

1. กำหนดแหล่งข้อมูลงานวิจัยเกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ด้านวินัยในการปฏิบัติกิจกรรม และหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดจากพัฒนาการด้านสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย และกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยมุ่งหวังให้เด็กทุกคนเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องวินัยในการปฏิบัติกิจกรรมมาใช้ในการสร้างเนื้อหาของหนังสือหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย

2. ดำเนินการสังเคราะห์ข้อค้นพบของงานวิจัย โดย

ขั้นที่ 1 ทำการศึกษาข้อค้นพบจากงานวิจัยเกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาของเด็กปฐมวัยด้านวินัยการปฏิบัติกิจกรรมและศึกษาหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย รวมทั้งศึกษาประกาศนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 12 ประการสำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนเพื่อสร้างวินัยการปฏิบัติกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

ขั้นที่ 2 ทำการอ่านข้อค้นพบของงานวิจัยให้เข้าใจ แล้วทำการเรียบเรียงสาระสำคัญของข้อค้นพบด้วยกัน

ขั้นที่ 3 นำเสนอผลการวิจัยซึ่งเป็นผลจากการสังเคราะห์ข้อค้นพบ เพื่อนำไปพัฒนาเป็นหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย

3. นำหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาความสอดคล้องขององค์ประกอบของหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC)

4. ปรับปรุงหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำหนังสือหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย ไปใช้กับเด็กปฐมวัย อายุ 2 ปี จำนวน 12 คน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทรัพย์เจริญ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวาลย์ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ระยะเวลา 5 วัน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนการพัฒนาหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1. หนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย
2. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านความสอดคล้องของหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นการพัฒนาหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัยผู้รายงานได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามความคิดเห็นด้านความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย ที่ผู้เชี่ยวชาญตอบ มาตรวจสอบความเจริญ

2. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531, หน้า 124)

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ หากความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency = IOC)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็น
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาให้คะแนนดังนี้

+1 คะแนน เมื่อผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นโดยแน่ใจว่า องค์ประกอบของหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย มีความสอดคล้องกัน

0 คะแนน เมื่อผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นโดยไม่แน่ใจว่า องค์ประกอบของหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย มีความสอดคล้องกัน

-1 คะแนน เมื่อผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นโดยแน่ใจว่า องค์ประกอบของหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย ไม่มีความสอดคล้องกัน

3. นำผลจากการให้คะแนนมาทำการวิเคราะห์ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่าง องค์ประกอบของหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของ โรบินลลี (Rovinelli) และ แฮมเบิลตัน (R.K.Hambleton) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531, หน้า 124)

4. นำค่าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งมีเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531 หน้า 124)

ค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 หมายความว่าองค์ประกอบของหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย มีความสอดคล้องกันอย่างแท้จริง

ค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 0.50 หมายความว่าองค์ประกอบของหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย ไม่มีความสอดคล้องกัน

ขั้นตอนที่ 2 การเปรียบเทียบพัฒนาการด้านสังคมเรื่องวินัยการปฏิบัติกิจกรรมก่อน-หลังจากการใช้หนังสือส่งเสริมวินัยการปฏิบัติกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

การสอนโดยใช้หนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัยในครั้งนี้ ได้จาก การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) โดยเลือกเด็กปฐมวัย อายุ 2 ปี จำนวน 12 คน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทรัพย์เจริญ

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย รวมเป็นเวลา 5 วัน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการเปรียบเทียบวินัยการปฏิบัติกิจกรรมก่อน - หลังจากการใช้หนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาในการใช้หนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย คือ ผลการเปรียบเทียบวินัยการปฏิบัติกิจกรรมหลังการใช้หนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย

แบบแผนการวิจัย

แบบแผนการวิจัยที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ใช้กลุ่มเดียวทดสอบก่อน - หลัง (One – Group Pretest-Posttest Design) ซึ่งมีลักษณะดังนี้ (รัตนะ บัวสนธิ์, 2551, หน้า 65) แสดงดังนี้

$$Gr_1 = O_1 \quad T \quad O_2$$

เมื่อ Gr_1 แทน กลุ่มหนึ่ง

O_1 แทน การทดสอบก่อนเรียน

T แทน การใช้หนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย O_2 แทน การวัดผลทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการใช้หนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย

การดำเนินการทดลอง

1. วัดความรู้เรื่องการมีวินัยการปฏิบัติกิจกรรมในภาพรวมมีคะแนนเรื่องละ 5 คะแนน
2. วัดทักษะเรื่องการมีวินัยการปฏิบัติกิจกรรมในภาพรวมมีคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน
3. ประเมินผลการแสดงความสุขในการปฏิบัติกิจกรรมของเด็กปฐมวัย จำนวน 12 คนก่อนทดลองโดยแบบประเมินผลการแสดงความสุขในการปฏิบัติกิจกรรมของเด็กปฐมวัย ในภาพรวมมีคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

4. ผู้รายงานได้ทำการใช้หนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัยด้วยตัวผู้รายงานเอง ช่วงเวลาที่ใช้นี้หนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย อายุ 2 ปี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

5. ผู้รายงานดำเนินการจัดประสบการณ์และประเมินผลพัฒนาการด้านสังคมเรื่องวินัยการปฏิบัติกิจกรรมที่เกิดขึ้นกับเด็กปฐมวัย หลังจากได้รับการจัดประสบการณ์จากหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนการจัดประสบการณ์

6. เมื่อสิ้นสุดการทดลองกับเด็กปฐมวัย ผู้รายงานได้วัดผลการพัฒนาการด้านสังคมเรื่องวินัยการปฏิบัติกิจกรรมของเด็กปฐมวัยด้วยแบบประเมินพัฒนาการด้านสังคมเรื่องการมีวินัยการปฏิบัติกิจกรรมชุดเดียวกันกับแบบประเมินพัฒนาการด้านสังคมเรื่องวินัยการปฏิบัติกิจกรรมก่อนการใช้หนังสือ

เครื่องมือที่ใช้ในประเมินผลการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลการทดลองได้แก่

1. หนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย จำนวน 1 เล่ม
2. แผนการจัดประสบการณ์การใช้หนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย ที่ผู้รายงานพัฒนาขึ้น จำนวน 5 แผนการจัดประสบการณ์
3. แบบทดสอบความรู้เรื่องการมีวินัยการปฏิบัติกิจกรรมในภาพรวมมีคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน
4. แบบบันทึกทักษะการมีวินัยการปฏิบัติกิจกรรมในภาพรวมมีคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน
5. แบบสังเกตผลประเมินผลความสุขในร่วมและการปฏิบัติกิจกรรมของเด็กปฐมวัย ในภาพรวมมีคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการทดลองใช้หนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย ผู้รายงานได้ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1. นำคำตอบจากแบบประเมินผลการพัฒนาการด้านสังคมเรื่องการมีวินัยการปฏิบัติกิจกรรมของเด็กปฐมวัย มาตรวจให้คะแนน โดยให้คะแนน 1 คะแนนสำหรับข้อที่ตอบถูก และให้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิด หรือตอบมากกว่า 1 ข้อ หรือไม่ตอบ
2. นำคะแนนของเด็กปฐมวัยทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบแบบประเมินผลการพัฒนาการด้านสังคมเรื่องการมีวินัยการปฏิบัติกิจกรรมของเด็กปฐมวัย ด้วยการทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการทดลองโดยใช้สูตร t-test Dependent
4. เปรียบเทียบผลการพัฒนาการด้านสังคมเรื่องการมีวินัยการปฏิบัติกิจกรรมของเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและหลังการใช้หนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของผลการพัฒนาการด้านสังคมเรื่องการมีวินัยการปฏิบัติกิจกรรมของเด็กปฐมวัย

1. ค่าเฉลี่ย (ถ้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 73-79)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนน
 $(\sum X)^2$ แทน กำลังสองของผลรวมของคะแนน
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. การหาดัชนีประสิทธิผลของหนังสือนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย

$$E.I. = \frac{\sum X_{posttest} - \sum X_{pretest}}{(N)(A) - \sum X_{pretest}} \times 100$$

เมื่อ $E.I.$ = ดัชนีประสิทธิผล

$\sum_{posttests}$ = ผลรวมของคะแนนก่อนการทดลองใช้นวัตกรรม

$\sum_{pretests}$ = ผลรวมของคะแนนหลังการทดลองใช้นวัตกรรม

N = จำนวนนักเรียน

A = คะแนนเต็มของแบบทดสอบ

4. t-test แบบ Dependent (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 104)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{(N-1)}}}$$

เมื่อ D คือ ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

N คือ จำนวนคู่